
Rektorské - Spondeo ac polliceor

Rektorské - Spondeo ac polliceor

Rektorské - Spondeo ac polliceor

Dne 17. února 2000 odpoledne za zvuků univerzitních fanfár zaujali svá místa ve Velké aule Karolina významní představitelé našeho politického, veřejného a kulturního života v čele s předsedou Sněmovny V. Klausem, členové vlády ČR, zástupci pražského diplomatického sboru, českých a slovenských vysokých škol, zaměstnanci Univerzity Karlovy a další četní hosté, aby se stali svědky slavnostní inaugurace nového v pořadí již 506. rektora Unverzity Karlovy.

Odstupující rektor UK prof. K. Malý předává svému nástupci rektorské žezlo

Slavnostní zasedání zahájil prorektor UK prof. P. Klener. Po přivítání hostů seznámil přítomné s průběhem volby rektora, který byl jmenován do funkce prezidentem republiky na Hradě 25. ledna 2000. Dále oznámil změny ve vedení UK a jednotlivých fakult. Jako první vystoupil s projevem ministr školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Eduard Zeman. Ve svém příspěvku poděkoval za práci odstupujícímu rektoru prof. K. Malému, který zastával nejvyšší akademický post dvě funkční období.

Odstupující rektor UK prof. K. Malý předává svému nástupci rektorské žezlo

Poté přednesl z rektorského lože závěrečnou zprávu prof. K. Malý. Zdůraznil, že jde o zprávu celého vedení, neboť kolegium rektora řešilo otázky spojené s činností kolegia společně. V roce 1996, kdy se stal prof. K. Malý poprvé rektorem, vytyčil ve svém volebním programu čtyři priority: rozvoj univerzity, její kvalitu, stabilitu a prestiž. Pokud jde o rozvoj univerzity, především o její materiální výstavbu, byla ovlivněna především nedostatkem finančních prostředků. Přesto je (v souvislosti s oslavami 650. výročí) dostavěn komplex pro společenskovoědní pracoviště v hodnotě kolem 350 milionů korun a za významné pomoci univerzity vyřešila své prostorové umístění též fakulta ETF a HTF. Do plného provozu byl také uveden Sportovní areál v Hostivaři.

Do rozvoje univerzity nepochybně patří i vývoj perzonálního složení univerzity a jeho souladu s potřebami fakult. Tato otázka má závažné konsenvence: např. platové, zajištění vědeckého dorostu a spolupráce s AV ČR. V posledních třech letech se výrazně podařilo snížit věkový průměr profesorů a docentů, naopak se zvýšily finanční příjmy učitelů

(jejich platy jsou ve srovnání s jinými oblastmi přímo alarmující). Pokud jde o vzdělávání, v současné době v postgraduálním studiu na UK studuje 4732 studentů oproti 2841 studentům v roce 1996. Přijetí nového VŠ zákona vedlo k nutnosti vytvořit řadu vnitřních předpisů, které se staly přílohami Statutu. Růst počtu studentů ve všech formách studia byl na fakultách v mnoha směrech limitován prostorovými a finančními možnostmi.

V reprezentačních prostorách Karolina předal po slavnostní inauguraci rektor UK jmenovací dekrety svému kolegiu (na snímku s prof. I. Wilhelmem: prof. P. Widimský, doc. J. Svobodová a prof. E. Kvasničková).

Prof. K. Malý také připomněl talentované studenty, kteří se věnují vědecké práci. Jejich činnost reflektuje řada cen - např. Cena rektora, ceny Josefa Hlávky, Bolzanovy ceny, sponzorované Českou spořitelnou, a. s. Zmínil se také o grantových podporách studentům plynoucích ze zahraničí a jejich mezinárodní úspěchy. Za uplynulé roky získala univerzita z domácích a zahraničních grantů částku 1 102 970 mil. Kč, která významně přispěla k rozvoji a modernizaci vědní základny. Pokud jde o stabilitu univerzity, odstupující rektor konstatoval, že cíle spočívající v sociálních a pracovních jistotách byly splněny. Poslední prioritní záležitostí druhého funkčního období se stalo prestižní posílení univerzity doma i v zahraničí. V této souvislosti zmínil rektor UK oslavy 650. výročí, během nichž se uskutečnilo 141 mezinárodních konferencí a bylo uděleno 23 čestných doktorátů, mezi nimiž byli i tři nositelé Nobelovy ceny. Univerzita v současné době udržuje 160 partnerských smluv. Díky oslavám obnovila a získala UK novou prestiž.

V závěru svého vystoupení poděkoval prof. K. Malý svým jménem i svých kolegů za pomoc, které se univerzitě v minulosti dostalo. Popřál novému vedení a novému rektorovi mnoho šťastných dnů, naplněných radostí nad zdarem díla, kterému se od středověku říká univerzita.

V dalším programu přednesl zprávu AS UK její předseda doc. V. Geršl. Uvedl, že volba nového rektora patří mezi nejvýznamnější události univerzity, také připomněl okolnosti volby rektora ze dne 22. října 1999 a seznámil přítomné s novým kolegiem rektora.

Zasedání vyvrcholilo slavnostní inaugurací, při níž před předsednickým stolem předal podle staleté tradice odstupující rektor svému nástupci pečetidlo, rektorské žezlo, klíč, rektorský prsten a zlatou medaili na řetězu - jsou symbolem práv a povinností rektora nejstarší středoevropské univerzity. Dotekem pravé ruky žezla a pronesením slibu: Spondeo ac polliceor - byla inaugurace zakončena.

Mezi první gratulanty patřil předseda Parlamentu ČR V. Klaus.

Součástí slavnostního zasedání byl i inaugurační projev nového rektora UK prof. I. Wilhelma, přednáška věnovaná podle tradice vědeckému oboru, který zastupuje - tím je jaderná fyzika. Tu rektor studoval na Fakultě technické a jaderné fyziky na ČVUT v Praze. V přednášce na téma Fyzika ve 20. století se prof. Wilhelm zabýval úspěchy fyziků v průběhu minulého století, jež přispěly k celkovému uspořádání základních fyzikálních myšlenek a srovnání představ o fyzikálních procesech, včetně jejich matematického popisu. V závěru svého vystoupení zdůraznil, že řešení mnohých problémů je natolik rozsáhlé a složité, že přesahuje možnosti ekonomiky jednoho státu. Proto řada mezinárodních organizací na vládní i nevládní úrovni dnes sdružuje prostředky, a tím dochází k efektivnímu využití řešení jednotlivých problémů. Prof. Wilhelm ukončil projev citátem V. F. Weiskopfa, profesora MIT, který výsledky své práce výrazně ovlivnil jadernou i nejadernou fyziku: "Všechny části a všechny aspekty vědy spolu souvisí. Věda se nemůže rozvíjet sama o sobě, ledaže je vědomě pěstována z důvodů čistého poznání a rozhledu. Věda však nemůže přežít, není-li horlivě a moudře užívána pro zlepšení života, a ne jako nástroj pro ovládnutí skupiny lidí jinou skupinou. Lidská existence závisí na vzájemné solidaritě a vědění. Vědění bez solidarity je nehumánní, solidarita bez vědění je neúčinná."

Slavnostní inaugurace byla zakončena podpisem prof. I. Wilhelma do pamětní knihy a předáním jmenovacích dekretů všem prorektorům UK.

Jiří Bláha